

Skola - Jobb - Trygghet

Budget 2025 med plan 2026 – 2028

Söderhamns kommun

ALLIANS

för Söderhamn

Innehåll

Inledning.....	3
Framtidens Söderhamn – En kommun i framkant.....	3
Kommungemensamt syfte.....	4
Fokusområden 2025 – 2028.....	5
Riktade uppdrag till nämnder inom Lärande	6
Barn och ungas livsvillkor.....	6
Framtiden för kommunens barn och unga prioriteras.....	6
Barnrättsarbetet ska utvecklas.....	7
Rusta för arbete.....	7
Uppdrag.....	7
Riktade uppdrag till nämnder inom Växkraft.....	8
Jobben - tillväxt i samverkan med näringsliv och civilsamhälle.....	8
Medarbetarens betydelse för företagsklimatet.....	8
Offensivt och välgrundat arbetssätt för exploatering och byggande.....	8
Valfrihet – externa utförare.....	9
Resurser till kärnuppdragen.....	9
Uppdrag.....	9
Riktade uppdrag till nämnder inom Livsmiljöer.....	11
Trygghet.....	11
En trygg kommun genom hela livet.....	11
Kompetensförsörjning inom välfärden.....	12
Brottsförebyggande.....	12
Hållbarhet – klimat och miljö.....	12
Kris och beredskap.....	13
Aktiv fritid hela livet.....	13
Uppdrag.....	13
God ekonomisk hushållning.....	14
Resultatbudget och resultatmål.....	15
Planeringsramar för nämnderna 2025–2028.....	16
Balansbudget.....	17
Kassaflödesbudget.....	18
Riktade satsningar till styrelse och nämnder.....	19
Kommunstyrelsen.....	19
Barn- och lärandenämnden.....	19
Samhällsservicenämnden.....	19
Välfärdsnämnden.....	19
Överförmyndarnämnden.....	19
Investeringsbudget 2025 och plan 2026–2028.....	20
Sammanfattning investeringar 2025–2028.....	20
Kommunala bolagens ekonomiska ställning 2025–2028.....	21
Finansiella mål och förutsättningar.....	22

Inledning

Framtidens Söderhamn – En kommun i framkant

Söderhamn har en fantastisk chans att växa i en tid där distansarbete gör mindre orter mer attraktiva än någonsin. Därför har vi som mål att bli 28 000 invånare till 2030. Med storstädernas fördelar kvar, söker människor nu efter livskvalitet och trygghet och här har vi mycket att erbjuda! För att verkligen blomstra behöver vi se våra styrkor och göra kloka prioriteringar. Det handlar inte bara om arbetsmöjligheter; trygghet, bredbandstillgång och en hållbar miljö är avgörande för att människor ska trivas här.

Genom att kombinera dessa faktorer med en rad spännande urbana upplevelser kan vi skapa en plats där både unga och äldre vill bo och leva. Söderhamn erbjuder redan mysiga och prisvärda boenden som lockar i den nya ekonomiska verkligheten. Allians för Söderhamn har styrt kommunen sedan valet 2018. Med smarta analyser och strategiska val kan vi fortsätta att bygga en attraktiv och livfull kommun. Genom offensiva och positiva satsningar bryter vi demografiutmaningarna.

Vi vet att det finns en naturlig avflyttning av unga invånare, speciellt de som flyttar för att studera. För att säkerställa en balanserad demografi och långsiktig tillväxt är det viktigt att ge våra unga en positiv upplevelse av sin hemstad. Vi vill att de ska längta tillbaka till Söderhamn när det är dags att bilda familj!

Vi behöver öka Söderhamns attraktionskraft för barnfamiljer genom att förbättra tryggheten i skolor, natur och urbana miljöer. De senaste förändringarna, särskilt det livliga utelivet som kommit de senaste åren nära havet och skärgården, har verkligen gjort Söderhamn mer attraktivt för både unga och familjer. Det skapar minnen som för alltid kommer att vara kvar och uppmuntrar till att komma tillbaka efter studierna eller resandet i världen.

Klimatsäkerhet är en nyckelfaktor för de som i framtiden söker nya boenden. Områden med låg risk för ras, skred och vattenbrist kommer att bli alltmer eftertraktade. Söderhamn bedöms redan som en sådan plats, vilket ytterligare ökar vår attraktionskraft framöver. Detta är något vi verkligen kan vara stolta över och arbeta vidare med.

Omvärldsfaktorer begränsade kommunens resurser i högre grad än förutsett med inflation, ökade kostnader och minskade skatteintäkter. Budgetförutsättningarna för de närmast kommande åren innebär tuffa prioriteringar för de kommunala verksamheterna. Det är därför av största vikt att alla verksamheter bidrar till att hålla kostnaderna nere. Effektiviseringar och anpassningar inom de befintliga verksamheterna frigör resurser till nödvändiga förstärkningar.

Näringslivsrankningen är en viktig del hur företag uppfattar kommunens inställning till företagare. Många företagare vill snabbt få klarhet i sina möjligheter att utveckla sin verksamhet. Det kan handla om nybyggnation, utbyggnad eller olika tillståndsärenden. Just nu ligger Söderhamn på mediokra betyg inom dessa områden, vilket ger oss en spännande möjlighet att förbättra oss!

Alliansen ser potential för förändring och tror att nyckeln ligger i att förändra attityder snarare än att tillföra fler resurser. Genom att skapa en mer positiv och stödjande miljö för medborgare och företag skapas stolthet och framtidstro. Låt oss ta steget mot en härlig framtid tillsammans!

Kommungemensamt syfte

I Söderhamn skapar vi tillsammans förutsättningar för framtidstro, livskvalitet och engagemang.

Fokusområden 2025 – 2028

LÄRANDE

Vi möjliggör att individer uppnår sina drömmar utifrån sina förutsättningar

Inom området ska fokus vara på kompetensförsörjning och satsningar som stärker barn och ungas livsvillkor

Skolresultaten är låga, barn och ungas behov av stöd tillgodoses inte. Många barn och unga lever i familjer med sämre socioekonomiska förutsättningar. Arbetsmarknadens behov av kompetens och arbetskraft tillgodoses inte och det finns ett utanförskap på arbetsmarknaden

Under perioden vill vi särskilt se:

- Fler elever med goda skolresultat
- Förbättrad kompetensförsörjning utifrån arbetsmarknadens behov

Framtiden för kommunens barn och unga prioriteras. Förstärkningar görs inom områden för barn- och ungas livsvillkor med fokus på skolresultat, kompetensförsörjning och tidiga samordnade insatser.

Stegförflyttning genom praktik och bildning för vuxna är sätt att möta arbetsmarknadens behov och individens möjlighet till arbete och egenförsörjning.

VÄXKRAFT

Vi möjliggör tillväxt i näringslivet och stärker individers förutsättningar att bli anställningsbara

Inom området ska fokus vara på att stödja tillväxt och utveckling för individer, organisationer och näringsliv för att uppnå stolthet och framtidstro

En hög andel av den arbetsföra befolkningen i Söderhamn har sin försörjning genom bidrag och är i behov av försörjningsstöd. Arbetslösheten är hög samtidigt som arbetsmarknaden efterfrågar arbetskraft

Under perioden vill vi särskilt se:

- Fler invånare i egenförsörjning
- Fler företag etableras och utvecklas

Att gå från bidrag till att bidra ska prioriteras. Förstärkningar görs inom områden för att minska utanförskap och barnfattigdom.

Näringslivet är en viktig förutsättning för ett välfärdssamhälle. Att fler företag etableras och utvecklas inom alla branscher ger tillväxt i vår kommun.

LIVSMILJÖER

Vi möjliggör ett hållbart samhälle och skapar förutsättningar för en god hälsa

Inom området ska fokus vara på att främja folkhälsa, äldres livsvillkor samt skapa hållbara, trygga och kreativa livsmiljöer.

Många upplever otrygghet i och det finns områden som upplevs särskilt otrygga. Ohälsotalen är höga och skillnaderna i folkhälsa ökar mellan olika socioekonomiska grupper i samhället. I en föränderlig omvärld

Under perioden vill vi särskilt se:

- Fler välmående invånare
- Fler invånare upplever trygghet i samhället

Utveckling av en god och jämlik folkhälsa samt trygga livsmiljöer prioriteras. Livsmiljön ska vara god, rik på kultur och upplevelser var vi än bor.

Genom att värna naturresurser som mark och vatten läggs en viktig grund för rekreation, friluftsliv och besöksnäring i kommunen

Riktade uppdrag till nämnder inom Lärande

Barn och ungas livsvillkor

Vi förbättrar barn och ungas livsvillkor med fokus på deras förutsättningar att lyckas med sin skolgång och uppnå sina drömmar. ”Vartenda barn ska med!”

Den negativa trenden med sjunkande betygsresultat vände under 2024 men Söderhamn ligger fortfarande under riksnittet och andelen barn som har särskilda behov samt barn som lever i familjer med sämre ekonomiska förutsättningar är fortsatt för hög i jämförelse med likvärdiga kommuner.

”Trots många positiva framsteg, så kvarstår utmaningar, särskilt kopplade till ojämlikhet, som fortsätter påverka barn och ungdomars förutsättningar till ett gott liv” (Barnbokslut 2023).

Framtiden för kommunens barn och unga prioriteras

Allians för Söderhamns budget innebär fokus på utbildning med god kvalitet vilket är den viktigaste förebyggande skyddsfaktorn. Att hamna utanför skolsystemet är den största riskfaktorn för långvarig arbetslöshet och utanförskap. En fördjupad studie som ser över skolstrukturen pågår med syfte att verksamheten ska ges rätt förutsättningar att erbjuda utbildning med god kvalitet och minska ojämlikheten. Samtidigt sker parallella satsningar på det förebyggande arbetet.

Vi föreslår riktade satsningar som sammantaget stärker barn och ungas livsvillkor:

- Förändra skolstrukturen med syfte att erbjuda utbildning med god kvalitet vilket bland annat innebär anpassningar av verksamhetens lokaler.
- Möjliggöra för en elevhälsa som är anpassad utifrån barnens behov.
- Införa digitala prov.
- Utveckla det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) för att få fler att återgå till studier, praktik eller till ett arbete.
- Utveckla det psykosociala behandlingsarbetet avseende missbruk och beroende (av alkohol och/eller narkotika) hos barn och unga.
- Förstärka individ- och familjeomsorgen.
- Förbättra stöd och aktivare handledning för familjehemmen.

Barn och ungas livsvillkor är dock inte enbart kopplat till skolan. Fritiden är en stor del av ett barns liv. Barn och ungas inläring främjas av rörelse och motion. Få unga lever upp till rekommenderade nivåer av daglig fysisk aktivitet. Vi kombinerar ökat stöd till elevhälsan med satsning på mer rörelse och fysiska aktiviteter för att öka elevernas välmående och hälsa.

Fritidsbanken möjliggör en aktiv fritid för alla barn och unga genom att göra aktiviteter i alla kommundelar och utlåning av utrustning. Vi vill se att verksamheten fortsätter men där kommunen snarare är en möjliggörande part än ägare, tillsammans med föreningsliv och socialt företagande.

Vi ökar ungdomars inflytande i samhällsplaneringen genom att ge dem möjlighet till delaktighet i beslut om den offentliga konsten. Vi avsätter pengar ur potten för offentlig konstnärlig utsmyckning för ändamålet.

Barnrättsarbetet ska utvecklas

Barnrättsarbetet behöver fortsätta att utvecklas på en kommunövergripande nivå, bland annat genom systematiseringen av barnkonsekvensanalyser som underlag för beslut och genom att generellt öka kunskapen om Barnkonventionen.

Rusta för arbete

Kompetensbristen är stor och hindrar näringslivets utveckling. Ytterligare satsningar behöver göras från kommunens sida tillsammans med företagen i kommunen för att få ungdomar att välja utbildningar som matchar företagens behov. Näringslivet spelar här en stor roll i att informera och marknadsföra bristyrken till grundskolans niondeklassare inför gymnasievalet och till gymnasieeleverna inför högskoleval och arbete.

Kompetensutveckling för att möta arbetsmarknadens behov och öka personens möjlighet till arbete och egenförsörjning ska vara en tydlig riktning inom försörjningsstöds- och arbetsmarknadsenheten. Praktik och bildning för vuxna ger den nödvändiga stegförflyttningen.

Uppdrag

- Barn- och lärandenämnden ska utreda behov och förutsättningar för att inrätta funktionen resursskola så att alla barn ges de bästa förutsättningar för att klara skolan.
- Barn- och lärandenämnden ska stärka individ- och familjeomsorgen i syfte att minska antalet placeringar.
- Barn- och lärandenämnden ska utarbeta en samverkansmodell för att tillföra fler vuxna i förskola och grundskola, så att pedagoger i större utsträckning får vara pedagoger.
- Samhällsservicenämnden ska öka antalet placeringar i sysselsättningsplatser inom våra egna verksamheter såväl som i externa företag och organisationer så att fler kommer i arbete och egenförsörjning.

Riktade uppdrag till nämnder inom Växkraft

Jobben - tillväxt i samverkan med näringsliv och civilsamhälle

Att möta de samhällsutmaningar vi står inför med arbetslöshet, utanförskap och en åldrande befolkning förutsätter samverkan med kommunen, näringslivet och hela civilsamhället. Samarbete med andra är en förutsättning för en kommun som ser och vill jobba framåt. "Kan själv" är inget för Söderhamn längre. Om en verksamhet kan göras bättre och kostnadseffektivare av en extern aktör ska den möjligheten användas i första hand.

Åtgärder som skapar goda förutsättningar för företagande, samt jobbskapande åtgärder har hög prioritet. Allians för Söderhamn välkomnar initiativ från civilsamhällets organisationer och föreningsliv, företag och privatpersoner. Vi ser samarbetsavtal, IOP (Idéburet offentligt partnerskap) som en möjlighet för att möta samhällsutmaningar.

Näringslivets utveckling är en viktig förutsättning för ett välfärdssamhälle. Att företag utvecklas och fler etableras inom alla branscher är ett mått för tillväxt i vår kommun. Svensk näringslivs ranking över företagsklimatet i Söderhamn visar att de företag som svarat på företagsenkäten inte är nöjda med kommunens näringslivsklimat. Trots satsningar både i service, tillgänglighet, trygghet och dialog nås inte målet om att ligga bland de 100 bästa kommunerna. Vi kan inte vara nöjda med rankingen.

Det ska vara attraktivt att driva och utveckla företag i Söderhamns kommun. Vi vässar handlingsplaner för tillväxt inte bara genom nya företag utan för att måna våra befintliga företag i kommunen. Vi vill att företagen i Söderhamns ska må bra och få möjlighet att växa. Tillgängligheten och kommunikationen ska intensifieras och förbättras inte minst avseende ökad kommunal service, enklare regler, ansökningsförfaranden och snabbare processer. Relationsbyggandet mellan kommunens verksamheter och näringslivet breddas och fördjupas därför. Korrekt information och trevligt bemötande skapar de goda relationerna och stärker samarbetet med företagen i Söderhamn.

Medarbetares betydelse för företagsklimatet

Det är viktigt att skapa förståelse för betydelsen av varje medarbetares påverkan på företagsklimatet. Pågående satsningar görs genom införandet av Lots för företagare, en centralt placerad kundtjänst och kompetenshöjande insatser för medarbetare men ytterligare insatser behöver genomföras för alla som kommer i kontakt med näringslivet.

Offensivt och välgrundat arbetssätt för exploatering och byggande

Ett ökande antal företag visar intresse av att bygga eller etablera sig i Söderhamns kommun. Tydlig strategi tas fram mot de branscher och etableringar kommunen vill se kopplat till kommunens nuvarande och kommande behov.

Kommunen har genom organisering av processer och tillförandet av resurs inom mark- och exploatering nu en bättre planberedskap för företagsexpansioner och nya etableringar. Bostadsmarknaden är idag en flaskhals som kräver ökat samarbete mellan kommun och bostadsföretag för att underlätta flyttkedjor.

Program för utveckling av nya områden för bostäder och utökande av fastigheter i befintliga detaljplaner är pågående i hela kommunen och behöver i nästa steg paketeras till potentiella köpare.

Idrott och kultur lyfter Söderhamn som destination för evenemang och arrangemang därför kommer Allians för Söderhamn öppna för exploatering och utveckling av Hällåsenområdet.

Valfrihet – externa utförare

Allians för Söderhamn kommer verka för större valfrihet inom kommunal service. Fler verksamheter ska läggas ut på entreprenad eller genom samverkan med civilsamhället.

Kommunen ska därtill aktivt verka för ökat socialt företagande, genom intern och extern kommunikation och på andra sätt stärka utvecklingen.

Resurser till kärnuppdragen

Vårt ansvar är att varje intjänad skattekrona går till de kommunala kärnuppdragen, skola, omvårdnad och god samhällsservice. Trots att den lokala arbetsmarknaden har svårt att lösa bemanningsbehoven så är ca 1000 personer arbetslösa och 2,9% av den arbetsföra befolkningen i Söderhamn mellan 20 – 64 år uppstår ekonomiskt bistånd. Att få fler att gå från att uppbära bidrag till att bidra är centralt för ett välfärdssamhälle och Allians för Söderhamns tydliga målsättning.

Söderhamns arbetsmarknadsenhet är kommunens resurs för att få fler till arbete. Enheten arbetar med att få personer långt från arbetsmarknaden till egenförsörjning och ett innanförskap. Detta arbete ska lyftas och samordnas med övriga kommunala verksamheter och nämnder för att nå bästa effekt för såväl individ som kommun.

Söderhamns kommun ska inte gå utöver vad lagstiftningen kräver vad gäller ekonomiskt bistånd. Arbetet med att säkerställa rättssäkert bistånd går hand i hand med Alliansens övertygelse om arbetslinjens betydelse. Genom att tydligt fokusera på att minska kostnaderna för ekonomiskt bistånd och motverka felaktiga utbetalningar, vill vi inte bara skydda välfärdssystemet, utan också främja individens väg till självförsörjning. Varje person som idag är beroende av ekonomiskt stöd ska inte bara få hjälp med sin nuvarande situation, utan också ges en tydlig fråga om hur de kan komma ut i arbetslivet. När människor arbetar mår de bättre, och deras barn ser detta som ett naturligt inslag i livet, vilket fostrar dem in i ett samhälle präglad av ansvar och delaktighet. Arbetslinjen är inte bara en ekonomisk nödvändighet, utan en social investering i framtida generationer.

Söderhamns beroendevård har en nyckelroll för att personer ska kunna lämna ett destruktivt liv med beroende och utanförskap varför den behöver arbeta förebyggande, vara träffsäker och resurseffektiv.

Uppdrag

- Kommunstyrelsen uppdras att utveckla systematiska dialoger och ta fram en handlingsplan för näringslivsarbetet i syfte att bredda näringslivssatsningarna mot fler branscher och bristyrken.
- Kommunstyrelsen uppdras att paketera och marknadsföra byggbar mark för bostäder i attraktiva lägen på landsbygden och kustnära områden. Behov och förutsättningar ska lyftas i dialog med lokalsamhället för bästa utveckling på orten.
- Ta fram modell för exploateringsekonomi.
- Välfärdsnämnden uppdras att uppdatera och revidera rutiner och riktlinjer för ekonomiskt bistånd samt att fortsätta arbetet med rättssäkert bistånd med syfte att minska ekonomiskt bistånd samt förhindra välfärdsbrott.

- Vårdsnämnden uppdras att utreda hela Söderhamns beroendevård med syfte att effektivisera och förbättra verksamheten.
- Kommunens arbetsmarknadsenhetens arbetsätt och organisering ska anpassas till en modell där jobb eller sysselsättning utanför kommunorganisationen anvisas i första hand.

Riktade uppdrag till nämnder inom Livsmiljöer

Trygghet

Allians för Söderhamn vill se ett tryggt samhälle där alla kan färdas väl genom livet. Trygghet prioriteras i livets alla skeden och aspekter såväl i det offentliga rummet som i det privata och är en förutsättning för förbättrad folkhälsa. Vi ser att kommunens strategi för att skapa förutsättningar för en förbättrad hälsa, folkhälsstrategin, behöver implementeras inom fler verksamheter.

En trygg kommun genom hela livet

Barn och unga ska växa upp i goda, trygga och kreativa miljöer där kultur och idrott är viktiga komponenter. Föreningslivet spelar en stor roll för att skapa förutsättningar för sammanhang och tillhörighet.

- Stöd till föreningar ska vara jämlikt och anpassat till samhällets behov.
- Mobbing och kränkande behandling ska inte förekomma.
- Droganvändning och kriminalitet kopplat till ungdomskultur ska bekämpas.
- Nollvision mot drogrelaterad dödlighet ska gälla.

Varannan kvinna i Söderhamn uppger att hon känner sig otrygg i det offentliga rummet.

- Fokus ska vara på det förebyggande arbetet.
- Arbetet mot våld i nära relationer ska systematiseras kommunövergripande.
- Samverkansmodeller, typ Trygghetens hus, där både polis, civilsamhället och kommunen samverkar ska möjliggöras och samarbete med kvinnojourer som föreningen Stöttan ska vidareutvecklas.
- Kvinnors trygghet ska vara prioriterat.
- Hedersrelaterat förtryck kan aldrig accepteras. Metoder som exempelvis "Shanazis hjältar" kan vara en modell för arbetet.

En funktionsnedsättning får inte hindra den enskildes möjligheter till ett aktivt deltagande i samhället. Alla ska ha rätt förutsättningar till ett integrerat medborgarskap. Boenden och arbetsplatser för funktionsstödsverksamheten har fortsatt behov av modernisering.

- Söderhamns dagliga verksamhet ska utveckla deltagarnas möjligheter till ett arbete på kortare och längre sikt. Deltagarna ska uppmuntras till externa praktikplatser och studier, allt med syfte till ett inkluderande och integrerat arbetsliv. Arbetsätt och lokaler ska vara anpassade för att uppfylla den målsättningen.
- Boendes behov och förutsättningar ska vara styrande och inte lediga lokaler.

Allians för Söderhamn prioriterar god och trygg omsorg om äldre. Andelen äldre i kommunen ökar. Genom att stärka det friska skapas förutsättningar för personer att bevara sin självständighet längre upp i åldern. Aktiva seniorer är en viktig resurs i ett dynamiskt samhälle. Arbetet med åldersvänlig kommun fortsätter.

- Arbetet intensifieras för att trygga och tillgängliga boenden ska finnas i hela kommunen.

- Anpassning av utbud efter behov avseende vård- och omsorgsboenden ska ske skyndsamt.
- Valfärdsteknik som tillgodoser ökade kvalitetskrav och effektiviserar resursfördelningen ska införas.
- Resurs för vägledning av äldre i nyttjande av valfärdsteknik ska införas.

Kompetensförsörjning inom välfärden

Det finns ett stort behov av fler medarbetare inom äldreomsorgen. Kompetensförsörjning har varit och fortsätter vara en stor utmaning inom välfärdssektorn. Attraktivitet och flexibilitet inom vårddykena behöver förbättras. I syfte att göra omvårdnadsyrket mer attraktivt och för att behålla personal kan arbetstidsförkortning utifrån individuell arbetssituation vara ett instrument i arbetsmiljöarbetet. Kommunförvaltningen uppdras att utreda vilka positiva effekter och ekonomiska konsekvenser som arbetstidsförkortning medför inom hemtjänst och särskilda boenden. Morgondagens medarbetare efterfrågar mer flexibla anställningsformer. Att ha möjlighet att driva ett eget företag, ha fler olika anställningar eller kombinera studier med arbete efterfrågas. Vi föreslår ett avskaffande av heltidsnormen med syfte att skapa mer attraktiva och flexibla anställningar vilket också är en valfrihetsfråga för våra medarbetare i kommunen.

Brottsförebyggande

Resurser läggs för brottsförebyggande arbete och trygghetsförstärkande insatser. Centrala funktioner för samordning av det brottsförebyggande arbetet säkras för att god samverkan med Polis och andra samhällsaktörer, där gemensam lägesbild och effektivt resursutnyttjande, är avgörande. Centrumomvandlingen som genomförts, trygghetskameror och förebyggandenhetens och verkstädernas närvaro i centrum tillsammans med civilsamhällets olika insatser har förbättrat trygghetssituationen i de centrala delarna.

- De samlade funktionerna i det trygghetsskapande arbetet ses över.
- Kameraövervakning på fler platser i kommunen ska utredas.
- Ambitionsnivå för skötsel och underhåll av allmänna platser ska fastställas.

Hållbarhet – klimat och miljö

För en hållbar samhällsomställning behöver kommunen samtidigt ta hänsyn till de tre hållbarhetsdimensionerna, den ekonomiska, sociala och miljömässiga och integrera dessa i alla politikområden. Till grund för arbetet med miljömässig hållbarhet finns flera strategier och planer som behöver omsättas i handling under mandatperioden. Dessa planer inom landsbygdsutveckling, kretslopp, livsmedel och energi- och klimat ska tas fram med hänsyn till kommunens ekonomiska förutsättningar för genomförande. För att markera kommundelarnas betydelse och möjliggöra aktivt arbete med arbetet i enlighet med beslutad landsbygdsplan avsätts medel i kommunplanen.

Söderhamns strategiska läge med goda transportmöjligheter med E4, Ostkustbanan samt våra hamnar är av stor betydelse för företagsetableringar. Den gröna omställningen och näringar kopplade till den möjliggörs av satsningar på ny teknik och planer på produktion av förnybar energi i kommunen.

Skogen är en viktig resurs för produktion, biologisk mångfald och det rörliga friluftslivet. Den kommunala skogen ska fortsatt behandlas som produktionsskog för att bidra med virke i produktionen. Skötselmetoder ska anpassas efter mark och bestånd inom kommunen. Tätortsnära skog ska alltid behandlas extra varsamt och städas efter åtgärder så att det rörliga friluftslivet ges hänsynsfullt förhållningssätt.

För att förankra kommunens hållning för fortsatt etablering av vindkraft har ett arbete med en ny tematisk översiktsplan för vindkraft i Söderhamns kommun påbörjats.

Kris och beredskap

Kommunens ansvar för krishantering och planering inför oönskade händelser är fortsatt tydligt och aktuellt utifrån rådande omvärldsläge. Inom ramen för uppbyggd grundstruktur och kommunens ledningsstruktur behöver arbetet ske resurseffektivt och samordnat inom hela kommunkoncernen. Prioriterade åtgärder på kort sikt genomförs samtidigt som planer på successiv förmågeuppbyggnad tas fram. Ur ett nationellt och regionalt perspektiv är möjligheterna stora vid Söderhamns flygplats med dess strategiska läge. En utveckling mot funktion som beredskapsflygplats är positivt och något kommunen fortsatt skall verka aktivt för.

Aktiv fritid hela livet

Söderhamns kommun är rikt på natur, skog och hav som ger arbetstillfällen och tillgång till olika sysselsättningar på fritiden. I vår kommun ska såväl de yngsta barnen, de äldsta vuxna och alla däremellan ha möjlighet till en rik fritid. Kommunens idrottspolitiska och kulturpolitiska program visar vägen för handling och aktiviteter. Förutom kommunens olika ansvarsområden för tillgängliggörande av anläggningar och natur för friluftsliv och idrott är föreningslivet i hög grad med och bidrar till möjligheten att leva ett aktivt liv hela livet i Söderhamn. Därför är samverkan med föreningar och organisationer i framtagande, genomförande och resurssättning av handlingsplaner än viktigare i tider när resurser till verksamhet som inte är lagstadgad behöver minska.

Uppdrag

- Kommunstyrelsen uppdras att i det brottsförebyggande arbetet i samverkan med polis och andra samhällsaktörer samordna arbetet med hedersrelaterat förtryck och våld i nära relationer.
- Kommunstyrelsen uppdras att i samverkan utveckla servicefunktioner på Norr utifrån behov och förutsättningar.
- Valfördsnämnden uppdras att stärka samverkan med kvinnojourer med syfte att stöda medborgare som utsätts för våld i nära relationer och samverkansmodeller såsom "Trygghetens hus" ska implementeras.
- Samhällsservicenämnden uppdras att initiera arbete med hållbarhetsprofilering av Hällåsen samt inventera möjliga våtmarker för restaurering i syfte att öka koldioxidinlagring, reglering av vattennivåer samt förbättrad vattenmiljö.
- Kommunförvaltningen uppdras utreda vilka positiva effekter och ekonomiska konsekvenser som arbetstidsförkortning medför inom hemtjänst och särskilda boenden.

God ekonomisk hushållning

Den kommunala verksamheten är skattefinansierad och behöver kontinuerligt utvärderas och anpassas så att effekten av varje skattekrona maximeras. Det koncernövergripande arbetet med kvalitets- och förbättringsprocesser har initierats och delvis implementerats men ännu inte uppnått önskat resultat. Årliga kostnadseffektiviseringar i storleksordningen 50 mkr med successiv avtrappning är målet för att kunna göra nödvändiga satsningar.

Inom ramen för god ekonomisk hushållning i den kommunala budgeten läggs ett effektiviseringskrav om 1,0 % på kommunstyrelsens, välfärdsnämndens och samhällsservicenämndens rambudget samt ett generellt effektiviseringsuppdrag till kommunförvaltningen motsvarande 4 miljoner vid budgetperiodens slut.

Alliansen ser möjligheter att effektivisera resursanvändning, lokalutnyttjande/-innehav, leasing, tjänstefordon, abonnemang och ytterligare samordning av kommunkoncernens stödfunktioner. Nämnder uppmanas att prioritera verksamheternas projekt och aktiviteter.

Söderhamns kommun ska främja ett innovativt arbetssätt. Det handlar om att hitta nya och bättre sätt att möta behov och utmaningar. Med nya lösningar, unika samarbeten och effektiva arbetssätt kan vi helt enkelt göra mer för mindre. Vi ska våga testa saker som vi aldrig har testat förut.

Inom området IT behöver rutiner och processer säkerställas, det är ett arbete som med fördel hanteras gemensamt med Hälsingekommunerna för samordningsvinster och effektivare resursutnyttjande. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara för ökad medborgarnytta och service. Kommunala tjänster, till exempel ansökningar, ska handläggas i en obruten digital kedja i möjligaste mån.

En effektiv och flexibel hantering av korttidsvikariat är nödvändig för att upprätthålla kontinuitet inom kommunens verksamheter. Bemanningseenhetens arbetssätt och organisering behöver motsvara verksamheternas behov.

Lokalförsörjningsfrågan prioriteras för en effektiv lokalförsörjning och bättre resursutnyttjande. Kommunen äger för många byggnader och lokaler som idag inte längre behövs och som inte motsvarar verksamheternas behov. Kommunens fastighetsinnehav ses över och där det är möjligt ska byggnader försäljas. Lokalbehov ses över och där det är möjligt lämnas externa lokaler till förmån för egna, detta gäller både för kommunala verksamheter och föreningsverksamheter.

- Översyn av den kommunala omorganisationen som började gälla 2023 för att utreda effekterna av omorganisationen och om önskad kulturrese uppnåtts.
- Översyn av förbundsordningen för Hälsinglands utbildningsförbund initieras.
- Nya driftprojekt ska i ett tidigt skede förankras genom beslut i respektive nämnd.
- Samhällsservicenämnden uppdras se över kommunens bemanningseenhets arbetssätt och organisering med syftet att effektivisera och underlätta övriga verksamheter vikariehantering, samt att minska antalet timanställda i poolen.
- Samhällsservicenämnden uppdras att införa system för effektiv lokalanvändning på enhetsnivå.

Resultatbudget och resultatmål

mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Verksamhetens nettokostnader	-1 804	-1 858	-1 918	-1 982
Avskrivningar	-80	-81	-84	-87
Verksamhetens nettokostnader	-1 884	-1 940	-2 002	-2 070
Skatteintäkter och kostnadsutjämnir	1 958	2 003	2 055	2 109
Finansiella intäkter	9	11	11	5
Finansiella kostnader	-13	-14	-14	-14
Årets resultat	70	60	50	30

Osäkerheten i vår omvärld är omfattande. Kriget i Ukraina pågår ännu och det förändrade säkerhetsläget i Europa har tillsammans med pandemins efterverkningar samt ökade energipriser bidragit till lågkonjunktur och högre inflation. Budgetförutsättningarna för år 2025 - 2028 påverkas av osäkerheten och motiverar därför tillfälliga sänkningar av resultatmålet.

För att hantera situationen där verksamheterna enligt prognoserna för 2024 ligger på driftkostnader i nivå 50 mkr mer än budgeterat, vilket behöver trappas av successivt, så läggs förhöjda resultatmål för perioden. På samma sätt behöver investeringsnivåer som byggts upp tidigare år upparbetas inom förhöjda resultatkrav de två inledande åren av budgetperioden. Resultatmålen blir därför enligt följande 2025; 70 miljoner varav 10 mkr avser investeringsutrymmet, 2026; 60 mkr varav 10 mkr avser investeringsutrymmet, 2027; 50 mkr och 2028; 30 mkr.

Skatteintäkterna för 2025 beräknas inte ge någon reell resursförstärkning till kommunens ekonomi då löner och priser antas öka. Skatteintäkterna i budgeten bygger på den senaste statistiken från SCB, där en svag befolkningsminskning förutspås. Tillväxtarbetet fortgår naturligtvis utifrån strategin 28/30 för att motverka och vända den negativa befolkningsutvecklingen.

Allians för Söderhamn verkar för att kommunen ska ha lägst skattesats i länet.

Planeringsramar för nämnderna 2025–2028

mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunfullmäktige	-4,5	-4,6	-4,8	-4,9
Revision	-2,1	-2,1	-2,2	-2,3
Kommunstyrelse	-85,1	-82,8	-79,4	-70,9
Överförmyndarnämnden	-4,9	-5,1	-5,4	-5,6
Valnämnden	0,0	-0,4	0,0	-0,5
Samhällsservicenämnden	-163,4	-169,0	-175,9	-185,3
Barn- och lärandenämnden	-619,3	-630,4	-648,0	-675,4
Välståndsnämnden	-753,7	-780,3	-808,6	-831,4
Jävsnämnden	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Kommunalförbundet Hälsingland KFH	-39,0	-40,0	-41,2	-42,4
Hälsinglands utbildningsförbund HUFB	-164,0	-168,1	-173,5	-178,7
Pensionskostnader	-142,6	-137,1	-139,1	-142,3
varav finansierade genom interna personalkostnader	96,0	87,8	95,5	99,5
Effektiviseringar/Besparingar	4,0	8,0	8,0	8,0
Ks projekt och utveckling	-1,0	-1,0	-3,0	-2,5
Särskilt riktade medel för digitalisering och utveckling mm som ianspråkats efter särskilda beslut	-1,0	-1,0	-2,0	-2,0
Prisökningar ej fördelade på nämnd	0,0	-4,0	-8,0	-12,0
Reserv för demografijusteringar	-2,0	-5,2	-8,9	-10,3
Summa	-1 882,6	-1 935,5	-1 996,5	-2 059,1
<i>Interna poster</i>				
Avskrivningar	80,0	81,5	84,4	87,3
Interna räntor	40,3	41,9	43,6	45,3
Ramkomp kapitalkostnader	-42,1	-46,2	-49,5	-56,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 804	-1 858	-1 918	-1 982

Balansbudget

mnkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
TILLGÅNGAR				
Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekn anläggningar	1 512	1 500	1 486	1 468
Maskiner och inventarier	56	56	56	56
Summa materiella anläggningstillgångar	1 568	1 557	1 542	1 525
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier mm	38	38	38	38
Summa finansiella anläggningstillgångar	38	38	38	38
Summa anläggningstillgångar	1 606	1 595	1 580	1 563
Omsättningstillgångar				
Fordringar o kortfristiga	186	190	190	195
Kassa, bank	102	178	253	309
Summa omsättningstillgångar	288	368	444	504
SUMMA TILLGÅNGAR	1 894	1 962	2 024	2 067
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital				
-därav årets resultat	892	952	1 001	1 032
	70	60	50	30
Avsättningar				
Avsättningar	10	10	10	10
Avsättn för pensioner och liknande förpliktelser	184	180	180	181
Summa avsättningar	194	190	190	191
Skulder				
Långfristiga skulder	521	521	521	521
Kortfristiga skulder	288	300	312	324
Summa skulder	809	820	832	845
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	1 894	1 962	2 024	2 067

Kassaflödesbudget

mmkr	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
<u>DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN</u>				
Årets resultat	70	60	50	30
Justering för av- och nedskrivningar	80	81	84	87
Justering för avsättningar	6	-3	0	1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	156	138	134	118
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	0	-4	0	-5
Ökning/minskning förråd och varulager	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	11	12	12	12
Kassaflöde från löpande verksamhet	167	145	146	126
<u>INVESTERINGSVERKSAMHETEN</u>				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-165	-70	-70	-70
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-165	-70	-70	-70
<u>FINANSIERINGSVERKSAMHETEN</u>				
Nyupptagna lån	100	0	0	0
Amortering av skuld	0	0	0	0
Ökning av långfristiga fordringar	0	0	0	0
Minskning av långfristiga fordringar	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	100	0	0	0
Årets kassaflöde	102	75	76	56
Likvida medel vid årets början	0	102	178	253
Likvida medel vid årets slut	102	178	253	309

Riktade satsningar till styrelse och nämnder

Kommunstyrelsen

- Tillväxt (28/30), resurs för att stärka näringslivsarbetet, marknadsföring och service till företag 1 mkr per år 2025–2028
- Resurs för brottsförebyggande och trygghet 0,7 mkr och 0,3 för lokal per år 2025–2028
- Hedersrelaterat förtryck och våld i nära relationer 0,5 mkr per år 2025–2028
- IOP för trygghetsskapande partnerskap 0,5 mkr per år 2025–2028
- Gemensam IT och Lön Hälsingland 2,1 mkr per år 2025–2028
- Plattform för IT-ledningssystem 0,5 mkr per år 2025–2028
- Landsbygdsutveckling 3,7 mkr under perioden 2025–2028

Barn- och lärandenämnden

- Förändrad skolstruktur 11,8 mkr åren 2025–2028
- Förstärkning av individ- och familjeomsorg i syfte att minska antalet placeringar 18,5 mkr åren 2025–2028
- Förebyggande arbete barn- och unga 2,1 mkr per år 2025–2028
- Förstärkt elevhälsa 3,3 mkr per år 2025–2028
- KAA (kommunalt aktivitetsansvar) 1,0 mkr per år 2025–2028
- Digitala nationella prov 1 mkr åren 2025–2028

Samhällsservicenämnden

- Utökat antal sysselsättningsplatser 1,0 mkr per år 2025–2028
- Resurs mark och exploatering 1,0 mkr per år 2025–2028
- Ökad företagsamhet Hällåsen/Hällmyra 0,35 per år 2025–2028
- Hållbarhetsprofilering Hällåsen, våtmarker 0,5 mkr per år 2025–2028
- Fritidsbanken 0,525 mkr per år 2024–2027
- Utrangering byggnader 9 mkr 2025–2028

Välfärdsnämnden

- Ökad grundbemanning 8,8 mkr per år 2025–2028
- Rättssäkert bistånd 0,5 mkr per år 2025–2028
- Förstärkt beroendevård 1,2 per år 2025–2028
- Resurs ”Äldrevänlig kommun” 0,5 mkr per år 2025–2028

Överförmyndarnämnden

- Administrativ tjänst 0,6 mkr per år 2025–2028

Investeringsbudget 2025 och plan 2026–2028

mnkr	Totalt 2025–2028	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028
Kommunstyrelsen	49,0	19,0	20,0	10,0	0,0
Samhällsservicenämnden	121,0	43,0	26,0	26,0	26,0
Barn- och lärandenämnden	53,0	0,0	15,0	14,0	24,0
Välståndsnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar 2025–2027 egenfinansierade	223,0	62,0	61,0	50,0	50,0

Sammanfattning investeringar 2025–2028

Allians för Söderhamn har trots en osäker omvärld fortsatt höga ambitioner att utveckla hela Söderhamns kommun. Söderhamn är på god väg att bli den attraktiva platsen som man vill bo och arbeta i. Kommunens ekonomiska ställning och befolkningsminskningen innebär dock att investeringstakten behöver minskas och ses över. Vi fortsätter att investera i Söderhamn men de ekonomiska förutsättningarna gör att investeringar som planerades för 2025 skjuts till en tidpunkt efter 2026. Påbörjade investeringar och delar av satsningar inom Söderhamnsporten kommer dock att genomföras som planerat. De resurser som frigörs inom samhällsbyggnad riktas mot planering och beredskap för exploateringar så när byggmarknaden och ekonomin vänder finns färdiga erbjudanden på plats.

De senaste årens satsningar har varit framåtsyftande och lyckade, de långsiktiga effekterna av en levande och inbjudande stadskärna kommer att vara betydelsefulla för kommunens attraktivitet som bostadsort.

Satsningarna på barn och unga är fortsatt högt prioriterade men den drastiska minskningen av barnantalet kräver att skolstrukturens målbild analyseras djupare innan långsiktiga investeringar genomförs. Genomförandet behöver skjutas något i tid och takten anpassas utifrån tillgängligt investeringsutrymme. För perioden avsätts 64 mkr till investering och reinvesteringar i skolstrukturen.

Den största stadsomvandlingen på decennier med att färdigställs nu och området kring Söderhamnsporten kvarstår nu att färdigställa där vissa delar ingår i stadsmiljöavtalet med Trafikverket. Även investeringstakten i området Söderhamnsporten ses över i dialog med Trafikverket och för perioden är kommunens planerade investeringsvolym 49 mkr.

För reinvesteringar och underhåll av fastigheter och vägar avsätts 100 mkr under perioden, där 20 miljoner ämnas för åtgärder i linje med förändringar i skolstrukturen.

Inom ramen för samhällsservicenämndens ansvar läggs 5 mkr för perioden för åtgärdsbehov som uppkommer inom kommunens omfattande fastighetsbestånd och verksamhetsomfång.

För att skapa investeringsutrymme om 220 mkr nyttjas 10 mkr per år av resultatet för 2025 och 2026. Inom den ramen beräknas även kvarstående investeringsvolym vid bokslutet 2024 kunna rymmas.

- Nämnder uppdras att prioritera projekt inom tilldelad investeringsram med målet om 50 mkr investeringsvolym per år.

Kommunala bolagens ekonomiska ställning 2025–2028

Söderhamn Nära AB	2025	2026	2027	2028
Intäkter	391 881	411 475	432 049	453 651
Kostnader	-384 060	-403 263	-419 394	-436 170
Resultat	7 821	8 212	12 655	17 482
Investeringar	70 790	74 845	59 275	50 245

Söderhamn Elnät AB	2025	2026	2027	2028
Intäkter	54 595	58 963	63 680	68 774
Kostnader	-45 687	-47 971	-50 850	-54 409
Resultat	8 908	10 991	12 830	14 365
Investeringar	17 850	52 500	49 500	51 450

Söderhamn Stadshus AB	2025	2026	2027	2028
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-9 361	-9 087	-8 508	-7 929
Resultat	-9 361	-9 087	-8 508	-7 929
Investeringar	0	0	0	0

Faxeholmen AB	2025	2026	2027	2028
Intäkter	305 568	311 719	318 279	324 609
Kostnader	-303 190	-308 622	-314 451	-318 263
Resultat	2 378	3 097	3 828	6 346
Investeringar	46 710	48 160	48 160	48 540

Finansiella mål och förutsättningar

- 1) Kommunens resultat ska uppgå till 70 mkr 2025, 60 mkr 2026, 50 mkr 2027 och 30 mkr 2028,
- 2) Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen ska långsiktigt stärkas,
- 3) Investeringar ska i första hand och långsiktigt ske med egna medel,
- 4) Söderhamns kommuns internbank medges rätt att ta upp externa lån med högst 2 100 mkr för vidareutlåning inom kommunkoncernen 2025,
- 5) I kommunens investeringsbudget avsätts motsvarande 1 % av nybyggnadsinvesteringar som uppgår till mer än 20 prisbasbelopp i en gemensam post till konstnärlig gestaltning,
- 6) Utöver den beslutade investeringsbudgeten medge kommunstyrelsen att själv besluta om investeringar upp till ett totalbelopp om 2 mkr per år 2025–2028, samt att medge samhällservicenämnden att själv besluta om investeringar upp till ett totalbelopp om 2 mkr för 2025 och 1 mkr per år 2026–2028. Ingen kapitalkostnadskompensation ska utgå för dessa investeringar,
- 7) Utdebitering av kommunalskatt för 2025 fastställs till 21:66 per skattekrona.

